

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС

Нормативної навчальної дисципліни

КУРОРТОЛОГІЯ

підготовки магістр

спеціальності 242 Туризм

освітньо-професійної програми Туризм

Силабус навчальної дисципліни „КУРОРТОЛОГІЯ” підготовки магістр, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 242 Туризм, за освітньо-професійною програмою Туризм.

Розробник: Ільїна Ольга Вікторівна, кандидат географічних наук, доцент.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри туризму та готельного господарства

протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ільїна Л.В.', is placed over a light blue rectangular stamp.

Ільїн Л.В.

I. Опис навчальної дисципліни „Курортологія” **Денна форма навчання**

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітньо-професійна програма: Туризм	Нормативна
Модулів – 2		Рік підготовки – 1
Змістових модулів – 2		Семестр – 2
ІНДЗ: є		Лекції – 18 год.
Загальна кількість годин – 120		Практичні – 22 год.
Тижневих годин: аудиторних – 4,5	Магістр	Самостійна робота – 72 год.
		Консультації – 8 год.
		Форма контролю: іспит
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Викладач: Ільїна Ольга Вікторівна, кандидат географічних наук, доцент

Контактна інформація викладача:

Телефон 0966097020

Електронна пошта: olga-v-ilyina@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Потапова, 9, корпус С ВНУ імені Лесі Українки

Кафедра – туризму та готельного господарства

Факультет – географічний

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Курортологія в національній міжгалузевій системі охорони здоров'я, розуміння можливостей використання курортно-рекреаційного потенціалу України для покращення здоров'я населення, застосування лікувальних природних чинників для відновлення самопочуття людини – в особистому житті та професійній діяльності, формування мотивації до здорового способу життя і його пропаганда серед молоді.

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни

Пререквізити: „Основи туризмознавства”, „Географія туризму”, „Туристичні ресурси України”, „Географія туризму”.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Курортологія» є формування теоретичних вмінь та навичок використання природно-кліматичних і санаторно-рекреаційних ресурсів курортів, організація санаторно-курортного лікування.

Завданням вивчення дисципліни «Курортологія» є теоретична і практична підготовка майбутніх туризмознавців з питань:

- теоретико-методологічних засад курортної справи;
- природних лікувальних факторів (кліматичних, бальнеологічних тощо), їх вплив на організм людини і застосування з лікувально-профілактичною метою в умовах курорту;
- використання у санаторно-курортному лікуванні фізичних факторів, лікувальної фізкультури, фітотерапії, апітерапії тощо;
- раціонального використання та збереження курортних ресурсів;

Тема 1. Курортологія як наука	16	2	4	8	2	4
Тема 2. Курорти – провідний сегмент туристського ринку. Курорти як центри розвитку лікувально-оздоровчого туризму	12	2	2	8		3
Тема 3. Рекреаційно-курортне районування території України	14	2	2	8	2	3
Тема 4. Види і методи курортного лікування	12	2	2	8		4
Тема 5. Організація санаторно-курортного лікування	12	2	2	8		3
Разом за змістовим модулем 1	66	10	12	40	4	17
Змістовий модуль 2. Природні лікувальні ресурси та їх використання						
Тема 6. Природні лікувальні чинники: рідкісні і преформовані	12	2	2	8		
Тема 7. Клімат та кліматотерапія. Методи кліматолікування. Медична кліматологія	12	2	2	8		3
Тема 8. Мінеральні води України: класифікація, характеристика, значення	16	2	4	8	2	3
Тема 9. Лікувальні грязі (пелоїди та пелоїдолікування)	14	2	2	8	2	4
Разом за змістовим модулем 2	54	8	10	32	4	13
ІНДЗ						10
Самостійна робота						
Усього годин	120	18	22	72	8	40

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Курорти – провідний сегмент туристського ринку 1. Історія розвитку курортної справи. 2. Курорти України. 3. Визначення класифікації курортів.	8
2	Клімат та кліматотерапія 1. Географічне положення курортів та клімат курортів. Кліматичні курорти та кліматичне лікування. 2. Характеристика медичного оцінювання погоди та клімату. 3. Кліматичні споруди. Санаторно-технічне обладнання курортних споруд.	6
3	Методи кліматолікування. Медична кліматологія 1. Визначення аеротерапії, геліотерапії, таласотерапії, спелеотерапії. 2. Методи кліматолікування . 3. Фізичні та фізіологічні основи дизиметрії і дозування кліматолікувальних процедур – їх характеристика. 4. Використання клімату з лікувальною метою. Аналіз впливу клімату на організм, адаптація, акліматизація.	6

	5. Кліматичні курорти. 6. Загартовування, види загартовування – вплив клімату на організм людини.	
4	Лікування водою. Лікування паром 1. Питна вода, питної прісної води. 2. Особливості лікувального впливу на організм прісної води. 3. Водні ресурси України і їхнє цільове використання в санаторно-курортній справі. 4. Водні процедури, напрямки водо-лікувальних процедур. 5. Вплив водолікувальних процедур на організм. 6. Історія лазень і саун. 7. Лікування паром. 8. Використання різних бань.	6
5	Пелоїди та мінеральні води. Лікування глиною 1. Характеристика хімічного змісту пелоїдів та мінеральних вод. 2. Визначення механізму дії грязьових процедур на організм. 3. Характеристика використання пелоїдів, глини та інших субстанцій з метою лікування.	6
6	Фітотерапія. Апітерапія 1. Використання рослин, їх властивості. 2. Самолікування. 3. Мед та його використання при хворобах.	6
	Лікувальна фізкультура, масаж 1. Використання ЛФК на курортах. 2. Використання масажу у санаторно-курортних умовах.	6
7	Організація санаторно-курортного лікування. 1. Санаторно-курортне годування. 2. Санаторно-курортне лікування. 3. Діти у санаторно-курортному лікуванні.	6
8	Хвороби серцево-судинної системи та її лікування в умовах курортів. Санаторно-курортне лікування органів дихання 1. Хвороби серця, лікування. 2. Визначення хвороб органів дихання, лікування. 3. Спелеотерапія, таласотерапія.	6
9	Санаторно-курортне лікування хвороб органів шлунка. Курортне лікування кишківника 1. Хвороби шлунку, хронічні хвороби шлунка. 2. Хронічні захворювання кишечника. 3. Використання курортів для лікування хвороб шлунка та кишечника.	6
10	Використання санаторно-курортних умов з метою лікування обміну речовин та ожиріння. 1. Цукровий діабет (ЦД). 2. Ожиріння. 3. Лікування ЦД та ожиріння в умовах санаторно-курортних.	6
11	Санаторно-курортне лікування хвороб печінки. Курортне лікування хвороб нирок та сечовідних протоків. 1. Хронічні хвороби печінки – холецистит, холангіт, гепатит. 2. Хронічні хвороби нирок та сечовідних протоків – сечокам'яна хвороба, хронічні пієлонефрит, цистит, простатит, аденома простати.	6
12	Курортне лікування хвороб опорно-рухового апарату. 1. Хвороби опорно-рухового апарату – ревматоїдний, бруцельозний, подагричний артрити, поліартрит, радикуліт. 2. Характеристика використання умов курортів для методів фізичного лікування хвороб опорно-рухового апарату.	6
13	Лікування хвороб головного мозку. Психотерапія в умовах курорту. 1. Хвороби головного мозку. Атеросклероз. Параліч. Мігрень. Міжреберна невралгія. 2. Мозковий інсульт, травми головного мозку, мігрень та їх лікування на	6

	курортах. 3. Перша допомога при хворобах мозку й нервів. 4. Психотерапія в умовах курорту. 5. Праця служби психотерапії.	
	Разом	72

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання й захист ІНДЗ; оцінка за виконання самостійної роботи.

Поточний контроль (max = 40 балів)									Модульний контроль (max = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1							Модуль 2		Модуль 3			
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9				
4	3	3	3	3	3	3	3	5	10	30	30	100

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються „Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників СНУ ім. Лесі Українки”, що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни здачі практичних робіт, ІНДЗ, самостійної роботи повідомляє викладач на перших аудиторних заняття з дисципліни або прописує на інтернет-платформі курсу. Перескладання завдань поточного контролю та модульного контролю при вивченні дисципліни „Історія туризму та системи гостинності” узгоджується з політикою ЗВО.

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – екзамен. У білеті 3 питання, кожне з яких оцінюється у 20 балів. За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом протягом семестру, віднімаються результати модульної контрольної роботи і додаються бали, набрані на екзамені. Переведення підсумкової семестрової оцінки, вираженої в балах, у оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці, уміщеної нижче.

Перелік питань до екзамену:

Курорти – провідний сегмент індустрії туризму. Класифікації курортів.

Типологія та міжнародні класифікації курортів.

Санаторно-курортні й оздоровчі заклади, їх типізація.
Історія розвитку санаторно-курортної справи у світі, етапи розвитку.
Історія розвитку санаторно-курортної справи в Україні.
Кліматолікування у санаторно-курортній практиці.
Вплив клімату на організм людини. Типи і класи клімату.
Бальнеолікування у санаторно-курортній практиці.
Типи мінеральних вод та їх застосування у санаторно-курортному господарстві.
Лікувальні мінеральні води України.
Грязелікування. Основні типи лікувальних грязей.
Лікування глиною у курортній практиці.
Водні рекреаційні ресурси в курортології
Термотерапія в санаторно-курортному лікуванні.
Таласотерапія та SPA-процедури у курортній практиці.
Фітотерапія в курортній практиці.
Апітерапія у курортній практиці.
Нетрадиційні методи оздоровлення.
Фізіотерапія: поняття, методи.
Новітні таласорекреаційні технології.
Преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори.
Лікувальна фізкультура та лікувальний масаж.
Управління санаторно-курортними закладами.
Курортний комплекс України та його характеристика.
Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в країнах Північної Європи.
Розвиток курортної справи в Чехії. Характеристика найвідоміших курортів.
Бальнеологічні курорти Німеччини, їх характеристика.
Бальнеологічні курорти Австрії, їх характеристика
Кліматичні курорти Італії, їх характеристика
Бальнеологічні курорти Франції, їх характеристика
Кліматичні курорти Франції, їх характеристика
Кліматичні курорти Туреччини, їх характеристика.
Кліматичні курорти Єгипту, їх характеристика.
Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в Греції.
Курорти Болгарії, їх характеристика.
Курорти Хорватії, їх характеристика.
Кліматичні курорти Чорногорії, їх характеристика.
Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Північної Америки.
Курортне господарство Азії.
Бальнеологічні курорти Азії.
Кліматокумисолікувальні курорти.
Приморські курорти Азії.
Курорти Африки.
Курорти Австралії та Океанії.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

Заваріка Г.М. Курортна справа: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 264 с.

Кушнірук Ю.С. Рекреалогія: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2015. – 148 с.

Лобода М.В., Колесник Э.А. Основы курортологии. – К.: Изд. Куприянова. 2003. – 238 с.

Степанов Е.Г. Основы курортологии: Уч. пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2006. – 326с.

Степанов Е.Г. Основы санаторно-курортного лечения: Уч. пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2006. – 332с.

Степанов Е.Г. Основы курортологии и санаторно-курортное лечение: Учеб. пособие. – Харьков: Изд-во „Кроссрод“, 2007. - 584с.

Стафійчук В.І. Рекреалогія: Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2006. – 264 с.

Туристична курортологія / Укл.: Бойко І.Д., Савранчук Л.А. – Чернівці: Рута, 2007. – 116 с.

Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.